

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1647/2018
31.01.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босилковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., кога заступа Гордана Риђић Ђурић, адвокат из ..., против туженог ББ, са седиштем у ..., кога заступа Миомир Радосављевић, адвокат из..., ради поништаја отказа уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 број 3687/17 од 02.03.2018. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 број 3687/17 од 02.03.2018. године, тако што се одбија као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Бору П1 број 113/16 од 18.07.2016. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени ББ са седиштем у ... да тужиоцу АА из ... накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 49.500,00 динара, у року од 8 дана од пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 број 113/2016 од 18.07.2016. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено је као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду – привремено решење о распоређивању број .. од 15.10.2013. године на послове „НКВ радник у ...“ које је донето под бројем П ../. дана 23.05.2014. године и туженом је наложено да тужиоца врати на рад на послове „НКВ радник у ...“ као и да му на име накнаде, материјалне штете због незаконитог престанка радног односа за период од 26.05.2014. године закључно са априлом 2016. године исплати износе наведене у изреци првостепене пресуде, са законском затезном каматом почев од последњег дана у наредном месецу за сваки претходни месец до коначне исплате, као и да на име тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за ПИО, Филијала у ...,

за здравствено осигурање РЗЗО и доприносе за случај незапослености Националној сужби за запошљавање, као и да Републичком фонду за ПИО преда уредно попуњене М4 и М8 обрасце. Другим ставом изреке, наложено је туженом да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 139.500,00 динара.

По жалби туженог, пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 број 3687/17 од 02.03.2018. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца у целини као неоснован, док је ставом другим изреке обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 175.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и тражио трошкове другостепеног поступка које је определио по врсти и висини.

Врховни касациони суд је испитао побијану ревизију у оквиру овлашћења из чл. 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се на друге битне повреде поступка не указује.

Према чињеничном стању утврђеном у правноснажно окончаном поступку који је претходио доношењу побијане пресуде, тужилац је код туженог засновао радни однос на неодређено време, ради обављања послова „...“ Уговором о раду од 24.12.1996. године. На основу овог уговора, тужилац је распоређен на радном месту „...“ одлуком туженог број .. од 06.01.1997. године која је ступила на снагу 24.12.1996. године. Решењем туженог број .. од 15.10.2007. године, тужилац је због здравствених проблема привремено распоређен на радно место НКВ радник у ... на период од 15.10.2007. године до 15.10.2008. године. Из истих разлога тужени је донео решење број .. од 15.10.2013. године, којим је тужиоца поново распоредио на одређено време на исто радно место на период од 16.10.2013. године до 15.10.2014. године. У априлу месецу 2014. године, тужилац је усменим налогом, без закључења уговора о раду и без решења о распоређивању привремено распоређен на такозвано „...“ са задатком да ради на издавању резервних делова и алата. Пре тога тужилац није обучаван за обављање наведених послова. Дана 29-30.04.2014. године, тужилац је радио у трећој смени, приликом пријема смене евидентирано је да у магацину ништа не фали. Ујутру, при крају смене, око 5.30 часова, по редовном, важећем, усменом налогу, тужилац је имао задатак да откључа катанац на задњем делу магацина, што је и учинио, али када се вратио и проверио сменски магацин који је у склопу великог магацина, установио је да недостаје један велики „... блок“ тежине око 200 кг о чему је одмах обавестио технолога и ГОО „ВВ“ који су позвали полицију и која је дошла и извршила увиђај. Дана 12.05.2014. године, тужиоцу је уручено упозорење у коме је тужени описао повреду радних дужности које тужиоцу ставља на терет и навео да је иста прописана чланом 161. тачка 9. Колективног уговора туженог. Тужилац је туженом истог дана доставио изјашњење на упозорење којим није оспорио

нестанак „... блока“ тежине 200кг, али је навео да не постоји његова кривица. Поводом упозорења, тужени је прибавио и мишљење Синдиката број ..-. од 15.05.2014. године. Решењем туженог П ../. од 23.05.2014. године, тужиоцу је отказан уговор о раду .. од 15.10.2013. године с позивом на члан 179. тачка 2. и члан 172. Закона о раду због учињене повреде радне обавезе „неизвршавање, несавесно, неблаговремено или немарно извршавање радних обавеза“ из члана 161. тачка 2. „проневера или крађа“ из члана 161. тачка 9. Колективног уговора, уз опис повреде која му се ставља на терет, односно да је за време његовог дежурства и чувања магацина у периоду између 23 до 7 часова дозволио НН лицу да изврши крађу. Према извештају Основног јавног тужилаштва у Бору Ктр 503/2015 од 26.05.2015. године, против тужиоца није предузето кривично гоњење.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 161. тачка 2. и тачка 9. Колективног уговора и члана 172. став 2. Закона о раду усвојио тужбени захтев са образложењем да садржај упозорења, који представља отказни разлог, није идентичан отказном разлогу, како је то прописано Законом о раду.

Апелациони суд у Нишу није прихватио разлоге првостепеног суда наводећи да је спорним решењем тужиоцу стављено на терет повреда радне обавезе из члана 161. став 1. тачка 2. Колективног уговора туженог – на извршење, несавесно, неблаговремено или немарно извршавање радних обавеза и повреда радне обавезе и тачка 9. истог прописа – проневера или крађа, а све у вези са чланом 179. тачка 2. Закона о раду. Тужиоцу је стављено на терет да је у ноћи између 29-ог и 30-ог априла, приликом дежурства и чувања магацина туженика на које послове је распоређен усменим налогом, омогућио НН лицу да из магацина отуђи „... блок“ тежине 200 кг. У образложењу своје одлуке, другостепени суд се позвао на одредбу члана 179. тачка 2. Закона о раду и навео да је тужени, на којем је терет доказивања, доказао да се критичном приликом тужилац није понашао онако како је требало, односно да није показао потребан степен будности и пажње приликом вршења радне обавезе чувања тужениковог магацина и да је својом кривицом омогућио да дође до отуђења ствари власништво туженог. Кривица тужиоца, односно његов немар и несавесност по оцени другостепеног суда огледа се у томе што критичном приликом није показао потребан степен пажње будности приликом чувања магацина, тим пре што је магацин био осветљен и налазио се на удаљености на око осам метара од тужиоачеве чуварске кућице, што додатно указује да је држање тужиоца било пасивно, јер се ради о ствари која је веома тешка и која се није могла неопажено и нечујно отуђити.

Основани су наводи ревизије да је побијана другостепена пресуда заснована на погрешној примени материјалног права.

Према стању у списима, у упозорењу од 8. маја 2014. године, тужилац је упозорен на испуњење услова за отказ уговора о раду број 1101 од 15.10.2013. године, због тога што је у погону топионице дана 29-30.04.2014. године, за време дежурства и чувања магацина, у трећој смени дозволио да НН лица изврше крађу ... блока тежине 200 килограма, чиме је својом кривицом учинио повреду радне

обавезе проневера или крађа прописане чланом 161. тачка 9. Колективног уговора ТИР-а. У упозорењу је тужиоцу остављен рок од 5 дана ради изјашњења. Тужилац се изјаснио 12.05.2014. године. У решењу II ../. од 23.05.2014. године, је наведено да је тужиоцу отказан уговор о раду по протеку законског рока за изјашњење од дана пријема упозорења, а као отказни разлог је наведено да је тужилац својом кривицом учинио повреду радне обавезе „неизвршење, несавесно, неблаговремено или немарно извршавање радних обавеза из члана 161. тачка 2. и проневера или крађа из члана 161. тачка 9. Колективног уговора ТИР-а.

Одредбом члана 180. Закона о раду, на коју се првостепени суд у образложењу своје одлуке правилно позвао, прописано је да је послодавац пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. Закона о раду дужан да запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ Уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на упозорење. Према ставу 2. ове законске одредбе у упозорењу послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа као и чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење. Стога је правилан закључак првостепеног суда да садржај упозорења представљају отказни разлози и чињенице и докази који омогућавају идентификацију и примену отказног разлога и да отказни разлози, односно чињенице и докази наведени у упозорењу морају бити идентични отказним разлозима и доказима наведеним у решењу о отказу уговора о раду.

Чињеница да упозорењем тужиоцу није стављено на терет повреда радне обавезе из члана 161. тачка 2. „неизвршење, несавесно, неблаговремене и немарно извршавање радних обавеза“ доводи тужиоца у ситуацију да он није ни могао да се изјасни о повреди радне обавезе која му је стављена на терет због чега је повређено право тужиоца на одбрану прописаном Конвенцијом Међународне оргланизације рада број 158. („Службени лист СФРЈ“ број 4/84).

С тога су основани ревизијски наводи да у упозорењу морају бити наведени тачни отказни разлози и да се решењем о отказу не могу мењати или преиначити повреде радне обавезе које представљају отказни разлог, које нису биле наведене у упозорењу, као што је то правилно закључио у образложењу своје одлуке и првостепени суд.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом чл. 416. ЗПП, утврдио да је ревизија тужиоца основана и преиначио другостепену пресуду као у изреци ове пресуде.

Тужилац је успео у спору па му сагласно чл. 153. став 1. , 154. и 163. став 2. ЗПП припадају трошкови првостепеног поступка у износу од 139.500,00 динара који се односе на састав тужби и два образложена поднеска у износу од по 16.500,00 динара и заступање на пет одржаних рочишта у износу од по 18.000,00 динара.

На основу члана 165. став 2. у вези са чланом 153., 154. и 163. став 2. ЗПП, тужиоцу припадају и трошкови ревизијског поступка, према постигнутом успеху у овом поступку у износу од 49.500,00 динара, који се односе на име састава ревизије по АТ.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић